

[Ministeren for offentlige arbejder.]

heder ligestilles ved licitationer, der afholdes i forbindelse med offentligt finansierede arbejder.

Jeg kan straks sige, at handelsministeren og jeg i hvert fald ikke nærer noget ønske om at gøre forskel på private håndværksmestre og kooperative håndværksvirksomheder, og såvidt jeg ved, har der heller ikke hidtil fra vor side været gjort nogen forskel.

Eksempelvis kan jeg oplyse, at der under de i de sidste 10 år af statsbanerne afholdte ca. 2 000 licitationer ialt er antaget 13 kooperative tilbud, der i alle tilfælde var de laveste, bortset fra det tilfælde, der har givet anledning til den nu rejste forespørgsel, nemlig licitationen over snedkerarbejdet på Slagelse station, hvor det antagne kooperative tilbud var det laveste ikke udskudte tilbud. Post- og telegrafvæsenet har under de i de sidste 10 år afholdt ca. 400 licitationer antaget 5 kooperative tilbud, der alle har været de laveste. Forsåvidt angår vandbygningsvæsenet og luftfartsvæsenet, kender man hvert sted kun et enkelt tilfælde, hvor man efter licitation har overdraget arbejdet til en kooperativ virksomhed, der i begge tilfælde var den lavest bydende.

Den ulighed, der nu hævdes at foreligge mellem private håndværksmestre og kooperative håndværksvirksomheder, skyldes imidlertid ikke forhold fra vor side, men har sit udspring i de af de private håndværksmestre i vidt omfang indførte konkurrenceregulerende bestemmelser — bestemmelser, der under den i almindelighed gældende aftalefrihed lovligt har kunnet indføres. En sådan tilstand har ligeledes kunnet opretholdes og er jo også stadig opretholdt under den gældende licitationsordning, den ordning, som den fungerende handelsminister har ridset op i sin fremsættelse i fredags af forslaget til lov om nedsættelse af en licitationskommission.

Handelsministeren pegede her blandt mange andre spørgsmål, der trængte til nærmere undersøgelse og behandling, også på spørgsmålet om, hvorvidt en organisation kan begære udskydning af bud fra medlemmer af andre organisationer, hvor der ikke består aftale herom, f. eks. med hensyn til bud fra kooperative virksom-

heder, og i den forbindelse spørgsmålet om de forbehold, der tages mod at byde sammen med andre.

Vi har nogle, omend relativt få, faglige håndværkerorganisationer, som ikke har vedtaget eller ikke praktiserer konkurrenceregulerende licitationsbestemmelser. Blandt dem, som ikke har vedtaget sådanne bestemmelser, er Københavns Tømrerlaug, Odense Murermesterforening og Odense Tømrermesterforening. Byggefagenes kooperative Landssammenslutning har vedtaget licitationsbestemmelser i overensstemmelse med, hvad der er anført i den tidligere licitationskommissions betænkning, men sammenslutningen søger ikke disse bestemmelser praktiseret.

Som følge af denne tilstand kan der ved licitation foruden tilbud fra medlemmer af organisationer, der har konkurrenceregulerende bestemmelser, fremkomme „frie“ licitationsbud, dels fra medlemmer af organisationer uden licitationsbestemmelser, dels fra uorganiserede. Da dette forhold i et vist omfang kan gøre de konkurrenceregulerende bestemmelser illusoriske, har de organisationer, som anvender sådanne bestemmelser, suppleret disse med bestemmelser, der tager sigte på at hindre bygherren i at modtage eller antage sådanne „frie“ tilbud.

De vedtægtsbestemmelser, der oftest forekommer, og som især er af betydning i denne forbindelse, er dels bestemmelsen om, at organisationens medlemmer skal gøre åbenning af deres tilbud betinget af, at bygherren ikke modtager tilbud fra visse nærmere angivne kredse af mestre i samme fag, dels bestemmelsen om, at organisationens medlemmer skal gøre antagelsen af deres tilbud betinget af, at bygherren ikke med hensyn til andre fag entrerer med visse nærmere angivne kredse af mestre.

Den tidligere licitationskommissions betænkning har taget stilling både til spørgsmålet om forbehold mod at byde sammen med uorganiserede og til spørgsmålet om forbehold mod at byde sammen med andre udenforstående end uorganiserede, d. v. s. medlemmer af andre faglige organisationer. I betænkningen udtales således side 14 — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til nogle enkelte citater:

„Da en uorganiseret mester ofte vil